

PREFAȚĂ

E a doua oară, în ultima vreme, când mi se propune să scriu un „cuvânt înainte”. Prima oară apelul a fost lansat de un nevăzător, care și-a adunat propriile gânduri și zbateri existențiale într-o carte. Recent, Liliana Moldovan, un om care „valsează, cu talent, pe portativul cuvintelor” (ca s-o citez!) mi-a cerut să creionez marginalii în urma foiletării unui buchet de reportaje, pe care vi le propune spre lectură și meditație – în actualul volum.

Aș vrea să scriu mai întâi câteva cuvinte despre omul Liliana Moldovan, pe care îl cunosc de puțână vreme. Un om care zâmbește cu toată fața, din suflet, cu bunul simț al omului care se regăsește și se definește prin evenimente culturale de ținută și prin cărțile pe care își pune semnătura. Și sunt multe la număr!

Ne-am intersectat, cu zâmbet și degajare, atunci când a antologat volumul „Clepsidre înaripate”, apărut anul trecut la Editura Ecou Transilvan din Cluj Napoca. În antologie se regăsesc și talentați poeți botoșăneni, continuarea fiind o rafinată lansare de carte la Cluj, în respirație de clepsidre și de culoarea florilor albastre...

Parte dintre poeții cu care m-am întâlnit la Cluj își devoalează poveștile de viață în „Reportajele bucuriei”, în filele aceluiași volum regăsindu-se numeroși alți semeni care și-au transformat, și ei, dizabilitatea în abilitate, „demonstrând că imaginația nu are bariere, iar sufletul se poate oricând elibera de constrângerile trupului” („Reportajele bucuriei”).

Nici unul din eroii reportajelor scrise de Liliana Moldovan nu seamănă cu altul, iar fiecare poveste de viață are unicitatea ei. Numitorul comun e dorința, fiecăruia, de auto-depășire, într-o viață în care, după cum spune Dana Mierluț, „normalitatea e relativă, deci chiar nu avem motive să ne jenăm cu noi înșine”.

E aproape axiomatic că nu e deloc facil să scrii despre semenii tăi. E mult mai simplu, mai ales când ai condei, să pictezi, cu cuvinte, peisajele din jur, să dai o formă elegantă propriilor gânduri sau propriilor trăiri. Liliana Moldovan, în schimb, nu s-a oprit la scrierile de specialitate, nu s-a abandonat, decât din când în când, fiorului poetic și a ales să se apropie de oameni care au, cu adevărat, ceva de spus și care și-au învins, ades strângând din dinți, propriile limite. Nu doar să se apropie, ci să-i înțeleagă și să-i determine să destăinuie lumii, nu doar ei, gândurile ascunse, temerile, dar și reușitele.

Lectura reportajelor semnate de Liliana Moldovan e foarte posibil să vă facă să vă regândiți filozofia existențială și să vă determine să vă gândiți de două ori atunci când vă plouă, bacovian, în suflet. Câteva pasaje din carte, absolut aleatoriu alese, vorbesc despre bucuria de a trăi, de a crea, despre ieșirea din anonimul chiar și atunci când ursitoarele, la naștere, nu au fost prea generoase:

„Chiar dacă a făcut numai patru clase, Dana Camelia Dascălu, datorită inteligenței ieșite din comun și al unui fler literar de invidiat, a transformat cuvintele în aripi și versurile în Căi Lactee pe care imaginația ei se plimba nestingherită dând naștere unor poeme de o gingășie, profunzime și frumusețe incredibilă. Scriitoarea a metamorfozat poezia într-o

formă de supraviețuire, într-o metodă inedită de revoltă în fața destinului nemilos. Printr-o divină lege a compensației limitele trupului ei fragil s-au răsculat și s-au transformat în nelimite ale minții creatoare, în valuri de inspirație și într-o extraordinară abilitate de a compune poezii”.

„Deși foarte tânără, Sandra Hîncu a înțeles că nu va putea supraviețui decât depășindu-și limitele. Ea a intuit că singura cale de a dobândi mai multă încredere în sine, de a se perfecționa și de a câștiga respectul celor din jur, este dată de practicarea unor activități inedite, oarecum interzise persoanelor care se deplasează cu ajutorul fotoliului rulant, cum ar fi scufundările (scubadiving) și lansările în simulatoarele de zbor (skydiving)”.

„Din cauza situației de maximă precariatate spirituală prin care trecem ca națiune de ceva vreme încoace, mă gândesc, din ce în ce mai des, că e posibil să emigrez și a doua oară – spune Valeriu Borșan în *Reportajele bucuriei*. În condițiile în care, în prezent, la 101 de ani de la Marea Unire, România își trădează nu doar în mod consecvent, ci și cu asiduitate, valorile sale cele mai spirituale, aproape că îți este rușine să vorbești despre proiectele tale de viitor: când țara pierde la propriu, chiar dacă baba continuă să se pieptene și să-și împletească frumoase cosițe, tot n-ar mai fi nimeni dispus să se oprească în loc și să o admire... Trăim, așa cum am spus, vremuri tulburi, iar aceasta, vrând-nevrând, se răsfrânge cu nebanuit impact asupra conștiințelor noastre, asupra fibrei noastre sufletești”.

„Nu avem o rețetă permanentă, ci doar câteva ingrediente de bază pentru acest minunat cocktail numit căsnicie” – dezvăluie Estera Bălan, vorbind despre căsnicia ei cu Valentin Bălan. “Folosim cât mai multe petale de comunicare sinceră și felii de fervoare, care *e fruct al nodului divin ce leagă lucrurile* (Exupéry). Mai adăugăm în această licoare noutate și diversitate. Lucrăm în echipă – ne completăm, ne susținem și lăsăm intuiția să zburde în întâmpinarea dorințelor celuilalt. Suntem pasionați de lectură, muzică, teatru, călătorii... Colecționăm experiențe inedite: dansăm în mare, ne aventurăm pe povârnișuri abrupte de munte pe urmele lui moș Martin, înălțăm lampioane pe vreun iaz pitoresc sau organizăm bal mascat”.

„M-am săturat să lucrez de acasă. Sunt o fire extrem de sociabilă și am efectiv nevoie să fiu înconjurată de oameni, altfel mă ofilesc ca o floare în lipsa soarelui... Viața înseamnă mai mult decât o problemă fizică sau de altă natură și, în ciuda aparențelor, e nemaipomenit de frumoasă. E păcat să fie irosită stând în casă... Dacă vrem să fim acceptați, e deosebit de important să ieșim și să atragem atenția asupra noastră: «hei, sunt și eu aici!», susține cu naturalețe și umor Dana Mierluț”.

Vă recomand „Reportajele bucuriei”, o lectură tonică, alertă. Cu secvențe desprinse din viața reală, cu suișurile și coborâșurile ei...

Carmen MORARU,
jurnalist